

Sygn. akt VIII U 1283/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2018 r. w Gliwicach

sprawy B. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 3 stycznia 2018 r. **nr** (...)

16 kwietnia 2018 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje odwołującemu B. P. prawo do emerytury od dnia 4 stycznia 2018 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt. VIII U 1283/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 stycznia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu B. P. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1383 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze, a zatem brak jest podstaw do przyznania wcześniejszej emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż pracował w szczególnych warunkach w okresie od 8 marca 1976r. do 31 marca 1980r. jako ciastkarz w (...) w B., na dowód czego przedstawił świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 15 stycznia 2018r. wydane przez (...) Spółdzielnia (...) w B.. Wskazał również, że w kolejnych latach pracował jako

kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 t: od 1 kwietnia 1980r. do 31 marca 1992r. w Przedsiębiorstwie (...) w S., od 1 kwietnia 1992r. do 15 października 1993r. w Zakładzie (...), od 18 października 1993r. do 30 września 2001r. w Hurtowni (...) sp. z o.o. w P.. Na dowód powyższego przedłożył zaświadczenie o zatrudnieniu jako kierowca pojazdu ciężarowego powyżej 3,5 t wydane przez Hurtownię (...) sp. z o.o.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Po ponownej analizie dodatkowej dokumentacji decyzją z 16 kwietnia 2018r. (...) Oddział w Z. uchylił zaskarżoną decyzję z 3 stycznia 2018r. w części dotyczącej wyliczenia okresów pracy w warunkach szczególnych warunkach i uwzględnił ubezpieczonemu 9 lat, 2 miesiące i 28 dni takiej pracy – okres pracy w (...) oraz w (...) sp. z o.o. Jednocześnie ponownie odmówił mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, ponieważ ubezpieczony nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze – nie zaliczono ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji z 16 kwietnia 2018r., domagając się zmiany zaskarżonej decyzji. Podniósł, iż powołany przez niego świadek potwierdzi charakter wykonywanej przez niego pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd połączył sprawy o sygn. VIII U 1283/18 i VIII U 1697/18 do wspólnego rozpoznania pod sygn. VIII U 1283/18.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony B. P. urodził się (...) Wiek 60 lat ukończył w dniu (...) Nie jest członkiem OFE.

W dniu 20 grudnia 2017r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Zaskarżoną decyzją z 3 stycznia 2018r. (...) Oddział w Z. odmówił przyznania wnioskowanego świadczenia wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Po ponownej analizie dodatkowej dokumentacji decyzją z 16 kwietnia 2018r. (...) Oddział w Z. uchylił zaskarżoną decyzję z 3 stycznia 2018r. w części dotyczącej wyliczenia okresów pracy w warunkach szczególnych warunkach.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. 25 lat, 2 miesiące i 13 dni okresów składkowych oraz 8 dni okresów nieskładkowych, tj. łącznie 25 lat, 2 miesiące i 21 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W zaskarżonej decyzji z 16 kwietnia 2018r. (...) Oddział w Z. kwestionował, że skarżący na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 15 lat. Organ rentowy zaliczył mu do pracy w szczególnych warunkach okresy zatrudnienia w P.S.S. Spółem oraz w (...) sp. z o.o., tj. łącznie 9 lat, 2 miesiące i 28 dni. Jednocześnie odmówił uwzględnienia okresu pracy ubezpieczonego na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 t w (...) od 18 września 1980r. do 31 marca 1992r. z uwagi na brak przedłożenia świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 1 kwietnia 1980r. do 31 marca 1992r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S. (początkowo pracował w bazie w B.). Przedsiębiorstwo to świadczyło usługi transportowe dla budownictwa węglowego. W oddziale, w którym pracował ubezpieczony zakład dysponował flotą samochodową przekraczającą 200 samochodów ciężarowych. W bazie zakładowej znajdowały się również warsztaty naprawcze.

Ubezpieczony w ww. zakładzie pracy do września 1980r. pracował jako kierowca samochodu marki Ż., natomiast 18 września 1980r. uzyskał uprawnienia do prowadzenia pojazdów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym

powyżej 3,5 t i od tej daty – do końca zatrudnienia w tym zakładzie – był kierowcą samochodów ciężarowych o masie całkowitej powyżej 3,5 t. Ubezpieczony jeździł dwoma typami samochodów: samochodem marki (...) o masie wynoszącej ok. 6 t oraz samochodem marki (...) o masie przekraczającej 12 t. Przewoził głównie materiały budowlane dla zakładów górniczych. Odwołujący nie był kierowany do innych prac. W przypadku awarii pojazdu otrzymywał samochód zastępczy. Pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie otrzymywał dodatków za pracę w warunkach szczególnych.

Ustalono, że ubezpieczony nie otrzymał od pracodawcy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach i sam nie ubiegał się o przedmiotowe świadectwo, gdyż – jak stwierdził na rozprawie w dniu 12 czerwca 2018r. – nie zdawał sobie sprawy z konieczności posiadania takiego świadectwa.

Razem z ubezpieczonym w Przedsiębiorstwie (...) pracował M. K. (zatrudniony w latach 1981 – 1992).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadka M. K. (nagranie z rozprawy z 12 czerwca 2018r. min. 14.16 i n. k.31) oraz przesłuchania (nagranie z rozprawy z 12 czerwca 2018r. min. 26.56 i n. k.31).

Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy jako kompletny i wiarygodny, a przez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Zeznania świadka i odwołującego pokrywały się i uzupełniały.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1383 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r., spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 czy art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpienia do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat

2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz ukończenie 60 lat nie były sporne. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy zaliczył ostatecznie jedynie 9 lat, 2 miesiące i 28 dni do takiej pracy (okresy zatrudnienia w P.S.S. Społem oraz w (...) sp. z o.o.), nie zaliczył natomiast okresu zatrudniania ubezpieczonego od 18 września 1980r. do 31 marca 1992r. w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 t z uwagi na brak przedłożenia świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykazie A, dziale XVIII, poz. 3 wymieniona jest praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów. Organ rentowy stanął na stanowisku, że ubezpieczony nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych w spornym okresie, ponieważ nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z powołaniem na wykaz, dział i pozycję zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. lub zarządzeniem odpowiedniego ministra.

Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że odwołujący w spornym okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Sąd uznał, że odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę jako kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t, tj. pracę wymienioną w wykazie A, dziale XVIII, poz. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a zatem spełnia przesłankę 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka i odwołującego, z których wynikało, iż w okresie od 18 września 1980r. do 31 marca 1992r. odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t. Ubezpieczony jeździł dwoma typami samochodów: samochodem marki (...) o masie wynoszącej ok. 6 t oraz samochodem marki (...) o masie przekraczającej 12 t. Przewoził głównie materiały budowlane dla zakładów górniczych.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie posiadał właściwego świadectwa pracy w szczególnych warunkach za okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w S.. Powyższa okoliczność została bowiem wykazana w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem, nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

W związku z powyższym Sąd uznał, że sporny okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy ubezpieczony faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Wobec faktu, że spełnia on także pozostałe przesłanki uprawniające go do wcześniejszej emerytury, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznał odwołującemu B. P. prawo do emerytury od dnia 4 stycznia 2018 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy - Klimek